

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

»Danica« izhaja vsak petek na celi pol in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan popre.

Tečaj XLIX.

V Ljubljani, 21. svečana 1896

List 8.

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju

knez in škof lavantinski,

*mногоčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

I.

V slovesnem slogu, katerega od nekdaž občudujejo bralci sv. Pisma, začenja sv. Lukež, po splošnem mnenju zdravnik in slikar ob enem, devteroevangelj ali pripoved o pozdravljenju Marije device po angelju Gospodovem in s tem pripoved o vsega češčenja in moljenja vredni skrivnosti včlovečenja Sinu božjega. „Angelj Gabriel je bil od Boga poslan v mesto galilejsko po imenu Nazaret k devici, zaročeni z možem, kateremu je bilo ime Jožef, iz hiše Davidove. Devici pa je bilo ime Marija. In angelj stopi k njej in reče: Češčena si, milosti polna! Gospod je s teboj. Blagoslovljena si med ženami.“ (Luk. 1, 26—28).

Tako je pred malodane dvema tisočema lét zadonelo pervikrat angeljevo pozdravljenje, in ž njim se je pričelo češčenje Marijino, da odslej nikdar več ne preneha. Od tedaj se glasi in odmeva po vsem širnem katoliškem svetu: Ave Marija! Iz milijonov ust se odslej glasi ta angeljski pozdrav, in iz milijonov in milijonov serc se kakor prijetni kadilni dar vzdiga k prestolju kraljice vseh svetnikov in angeljev zaupni pozdrav: Ave Marija! Najbritkejša žalost in najslajša radost katoliškega serca se izraža v hvalnem, prosilnem in zahvalnem ter ljubečem pozdravu: Ave Marija! Zdrava Marija je najprijetnejši, pa je najiskrenejši in najmočnejši pozdrav, ljubečega in terpečega, prosečega in v

dolini solz vzdihujočega človeštva do milosti polnega serca matere Marije.

Naša od sv. Duha razsvetljena in vodjena cerkev je spoznala vso važnost tega večno znamenitega dogodka, ker je v njegov trajni spomin postavila poseben praznik, ki se od najdavnejših časov v latinski in gerški cerkvi slovesno praznuje, in katerega je šele lansko leto kongregacija za sv. obrede z odlokom dne 23. aprila 1895, od sv. očeta Leona XIII poterjenim dne 27. meseca maja istega leta, povišala med Marijine praznike prve verste, ker se po besedah omenjenega odloka skrivnost včlovečenja Jezusa Kristusa ima v sveti liturgiji za podlago in za temelj mnogim drugim skrivnostim. Ta preveseli praznik, ki ga vsako leto slavimo dne 25. meseca marcija, je izmed najstarejših pa tudi najlepših praznikov cerkvenih, je radostni in častni dan, ob katerem je Marija dosegla čast vseh častij, čast matere Božje.

Znameniti kraj, kjer je angelj pozdravil Marijo, zadnjo pa najlepšo cvetico na deblu Davidovem, ta preznameniti kraj najdeš v rožnem mestu Nazaretu, v cerkvi častitih očetov frančiškanov. Za vse čase sveti kraj, kjer je prebivala Marija ob oznanjenju, je pod velikim altarjem na marmornati plošči zaznamovan s preveličastnimi besedami: „Verbum caro hic factum est.,“ Tukaj je Beseda meso postala. Pervotno hišico, v kateri je Marija prejela veselo oznanilo angeljevo, so kakor je znano, angelji najpreje prenesli na Tersat pri Reki v Dalmaciji in potem v Loreto, pri Jakinu v Italiji. Preteklo leto 1895 so praznovali šestoletni spomin tega čudovitega dogodka. Na tisoče in stotisoče pobožnih romarjev je potovalo v Loreto k temu svetovno

znanemu in slavnemu svetišču. Avstrijci pri tem romanju niso bili najzadnji, kar je tudi povsem spodobno in primerno. Saj je vendar previdnost božja sveto hišico, v kateri je prebival včlovečeni Bog, dala prenesti najpreje na Tersat, griček, Ravnico blizu Reke. In kakor beremo, je bil grof Rudolf Habsburški, slavni praded naše slavne cesarske in vladarske rodovine, kateri je povodom prenositve sv. hiše iz Palestine v Dalmacijo, ki se je veršila dne 10. meseca maja 1291, odredil posebno komisijo, ki je pod vodstvom tedanjega namestnika Teržaškega Nikolaja Frangipania potovala v sv. deželo in je v Nazaretu na dotičnem mestu najnatanje premerila preostalo temeljno zidovje in primerjala s hišo, došlo na Tersat, kar ji je dalo pravico izjaviti, da je hiša na Tersatu prav tista, katera je stala prej v Nazaretu. Ko je bila po božjem sklepu sveta hiša leta 1294 s Tersata prenesena čez jadransko morje v Loreto, Avstrijci zlasti pa udje cesarske dinastije niso nehali častiti tega svetišča vseh svetišč, kjer se vsled stare habsburške vstanove na altariju sv. hrama služi vsaki dan sv. maša za ude naše presvetle vladarske rodovine.

Pač čudežno! Mala in neznatna je bila sv. hiša v Nazaretu v primeri z velikanskim tempeljem v Jeruzalemu. In vendar po prerokbi božjega Vzveličarja od tega ni smel ostati kamen na kamenu. Sv. hiša pa pod varstvom božjim vedno terdno stoji skoro že dve tisoči let, šeststo let celo brez temelja. Češčenje čudežne hiše, katero je sv. devica od starišev podedovala in sv. Jožefu zaženila, bode trajalo, kakor je trajalo. Nad vse časti vredno hišico, katera zasluži, da bi stala v nebesih, ker je v njej Beseda meso postala in med nami prebivala, nad to častitljivo hišico, pravim, so pozidali v Loreto prekrasno cerkev, za katero je naša slavna cesarska hiša podarila ves les za tramovje, kakor tudi vso drugo k stavbi potrebno jelovino in mecesnovino, česar še sedaj spominja v kamen vsekani gerb avstrijske cesarske hiše na slavoloku te stolnice. Za notranjo dostojno opravo tega prezalega svetišča, katero nameravajo ravno sedaj oskerbeti, sem jaz ravnatelj o. Petru Mariji da Malaga iz kapucinskega reda dne 22. aprila 1893 osebno izročil 772 lir ali 386 goldinarjev, katere so darovali in sicer posebej za kapelo sv. Cirila in Metoda Marijini častilci moje škofije. Ob tej priliki sem kakor enkrat že poprej na milostnem altariju dragocene hiše naše ljube gospe služil sv. mašo za časno in večno srečo mnogobrojne črede, izročene mi v pastirsko skerb.

Dogodljaj tolikega pomena in tolike veljave, kakor je oznanjenje Marijino, je pač moral vzbujati in vnemati kerščanske umetnike k raznoverstnim umotvorom. Kaj čuda, da povsodi nahajamo vzorno lepa stavbarska in slikarska dela, krasne cerkve matere božje, prekrasne slike Marijine. Tudi pesništvo je Marijine glavne prednosti in verline, združene v njenem oznanjenju, njeno božje materinstvo in njeno devišstvo, povelečevalo v neposnemno lepih pesnih. Da molčim o premnogih navdušenih Marijinih pesnikih tudi o neomejivem Danteju, kateri v „Purgatorio“ ali čistilišču skrivnost oznanjenja Marijinega opeva tako lepo, kakor nihče ne pred njim in ne za njim, omenjam samo to, da je tudi v naši škofiji živel izversten Marijin pesnik, brat Filip, kartuzijan v Zajčkem samostanu pri Konjicah, kateri je v svoji obsežni pa nežni pesni „Življenje Marijino“ izborno opisal in proslavil najvažnejše dogodke vzglednega življenja Marijinega.*)

Za temi splošnimi, pa stvarnimi opombami o skrivnostnem dogodku oznanjenja Marijinega hočemo natanje prevdarjati in globlje premišljovati ves obseg angeljskega češčenja. te perve pesni Marijine, katero je Bog sam razodel po nadangelju Gabrijelu, in katere vsaka besedica je važna in prepomembna.

(Dalje sledi.)

Razlaganje apostolske vere.

Spisal sv. Tomaž Akvinski.

II. Člen.

Terpel pod Poncijem Pilatom, križan bil, umerl v grob položen.

Kakor je kristjanu potrebno, da veruje v včlovečenje Sina Božjega, tako potrebno je tudi, da veruje v Njegovo terpljenje in smert kajti, kakor pravi sv. Gregorij, „nič bi nam ne bilo, koristilo, da se je (Jezus namreč) narodil, če bi nam ne bilo koristilo, da nas je odrešil.“ To pa, da je Kristus za nas umerl je tako vzvišeno, da naš um komaj zamore zapopasti. Še celo na misel nam ne bi prišlo (ako bi ne bilo res). In

*) Viljem Sommer je izdal v Monastiru leta 1859 »Življenje Marijino« kartuzijana brata Filipa na 327 straneh v mali četverki. V predgovoru pravi in poje izdajatelj:

Menih pobožen je zapel
Nekdaj to pesmico vesel.
In večkrat v Zajčkem samostanu
Se čula je pri kartuzjanu.

In iz tihotnih celic vnet
Zaslišal jo je daljni svet.
Doni čez hribe, čez polje,
Poterka tiho marsikje.
Ne vtrudi nje težavna pot,
Dokler ji ne odpro povsod.

to je, kar govori apostelj Pavel: „Delo bom jaz storil v vaših dneh, delo, ki je ne bodete verjeli, ako bi vam je kdo pripovedoval“ (Dj. ap. 13, 41.), in: „Delo se godi v vaših dneh, ki bi je nihče ne verjel, ko bi se pripovedovalo“ (Hab. 1, 5.). Tolikšna je namreč milost Božja in ljubezen do nas, da nam je Sam več storil, kakor mi spoznati zamoremo. Ne smemo pa verjeti, da je Kristus smert preterpel tako, da je Božanstvo umerlo, marveč da je v njem le človeška natora umerla. Ni namreč umerl z ozirom na to, ker je bil Bog, ampak z ozirom na to, ker je bil človek in to razvidimo iz treh primer.

Jedna je v nas. Vemo namreč, da, ko človek umerje, pri ločitvi duše od telesa ne umerje duša, ampak le telo ali meso. Tako pri smerti Kristusa ni umerla božja natora, ampak človeška.

Toda, če Judje niso umorili Božanstva, se nam zdi, da niso bolj grešili, kakor če bi bili kacega družega človeka umorili? Nikakor. Recimo, da bi bil kralj opravljen v lepo obleko in bi kdo njegovo obleko omadeževal, bi se vendar pregrešil, kakor če bi bil kralja samega oskrnil. Dasi torej Judje niso mogli Boga umoriti, so vendar človeško natoro, katero je Kristus nase vzel, umorili, kakor če bi bili Božanstvo samo umorili. Dalje: kakor smo zgoraj rekli, je Sin Božji Beseda Božja in Beseda Božja se je včlovečila, kakor je beseda kraljeva pisana na papirju. Če bi kdo pismo kraljevo raztergal, bi se mu to ravno tako za hudo vzelo, kakor če bi besedo kraljevo raztergal. In zato je greh Judov tak, kakor če bi bili Besedo Božjo umorili.

Toda ali je bilo potrebno, da je Beseda Božja za nas terpela? Prav zelo je bilo potrebno in sicer iz dveh vzrokov. Pervič za pomoček proti grehu, drugič za zgled našega življenja in delovanja.

In sicer za pomoček: ker zoper vsa zla, katera nas zaradi greha zadenejo, dobimo sredstvo po terpljenju Kristusovem. Slabi nasledki greha pa so peteri. Pervo zlo je omadeževanje, ko namreč človek greši, omadežuje dušo svojo, kajti kakor je čednost duše nje lepota, tako je greh nje madež: „Izrael, kako je to, da si v deželi sovražnikov ognjusil se z mertvimi*? kliče prerok Baruh (3. 10). Ta madež pa zbríše terpljenje Kristusovo, kajti Kristus je s svojim ter-

pljenjem napravil kopelj v kervi svoji, da bi z njo grešnike umil: „Opral nas je od naših grehov v svoji kervi.“ (Skr. zagod. 1. 5.) Omije pa se duša s kervjo Kristusovo pri sv. kerstu, ker ima ta zaradi kervi Kristusove moč prerojenja. Če toraj kdo greši in se tako omadežuje, stori Kristusu krivico in greši bolj ko prej: „Ako kdo Mojzesovo postavo prelomi mora na pričevanje dveh ali treh prič brez usmiljenja umreti. Pomislite, koliko bolj in hujši kazni zasluzi, kateri Sinu Božjega potepta in kri zaveze ognjušeno ima?“ (Hebr. 10. 28.)*)

Drugi slab nasledek je razžaljenje Božje. Kajti kakor mesen človek ljubi le meseno lepoto, tako Bog ljubi dušno lepoto, lepoto duše namreč. Kadar se torej duša z grehom omadežuje, žali Boga in zato Bog grešnika sovraži: „Bog sovraži hudobnega in njegovo hudobijo.“ (Modr. 14. 9.) To pa odstrani terpljenje Kristusovo, ki je zadostil Bogu Očetu za greh, za katerega človek sam ni mogel zadostiti. Njega ljubezen in pokorščina je bila večja, kakor greh in prestopok prvega človeka: „Ko smo bili sovražniki, smo bili spravljani z Bogom po smerti njegovega Sina.“ (Rim. 5. 10.)

Tretje iz greha izvirajoče zlo je slabost. Človek namreč, ko je jedenkrat grešil, misli, da se bo v prihodnje greha zderžal. Toda zgodi se ravno nasprotno, kajti po prvem grehu človek oslabi in postane k grehu bolj nagnjen in greh čez človeka bolj gospoduje, in človek, kolikor je na njem, pride v tako stanje, da ne more brez božje pomoči vstati, kakor oni ki je skočil v vodnjak: ker je tedaj človek grešil, bila je naša natora oslABLJENA in pokvarjena in tedaj je bil človek nagnjen k grehu. Toda Kristus je to slabost in nezmožnost zmanjšal, da si ne popolnoma odstranil. Vendar je človek po Kristusovem terpljenju toliko pokrepčan in greh oslABLJEN, da mu ta ne gospodari več v taki meri. In človek zamore poskušati, podpiran od milosti božje, ki se podeljuje v zakramentih in ki imajo v Kristusovem terpljenju svojo moč, vzdigniti se iz grehov: „Vaš stari človek je bil z njim vred križan, da bi se razdjaló telo greha in da bi več ne služili grehu“ (Rim. 6, 6.). Kajti pred terpljenjem Kristusovim so bili le malokateri, ki so živeli brez smertnega greha, potem pa mnogi živeli brez smertnega greha, ki še žive.

*) Pri Izraelcih je bila namreč postava, da, kdor se dotakne mertveca, je nečist, to se pravi, nesme za gotovi čas občevati z drugimi ljudmi. Kakor je toraj Izraelec postal omadeževan ako se je mertvega dotaknil, tako kristjan madežuje dušo svojo, ako greši (Op. prest.)

*) Ako je kdo kako važno postavo Mojzesovo prelomil, je bil, če so le tri pričé poleg tožnika zoper njega pričale, po navadi kamnjan ali pa sežgan. Koliko večjo kazen zaslužimo, če prelomimo postavo Jezusovo, ki nas je s svojo drago kervjo odrešil. Pomislimo le malo, kako veliko razžaljenje Božje je greh! (Op. prest.)

Četerto zlo greha je to, da postanemo kazni vredni. To namreč zahteva pravičnost božja, da, kdor greši, mora biti kaznovan. Kazen pa se meri po krivdi, ker je pa zadolženje smertnega greha neskončno, zadolžuje namreč proti neskončni dobroti, Bogu samemu, čegar zapovedi grešnik zanemarja, zato je kazen po smertnem grehu zaslužena, neskončna. Toda Kristus je po svojem terpljenju odvil nam to kazn in jo nase vzel kakor pravi sv. Peter: „On je naše grehe t. j. kazni za naše grehe, sam umil na svojem telesu.“ (T. p. 2. 24.)

Pervo očitno obhajanje salezijanske slovesnosti v Ljubljani.

(Dalje.)

Don Boskov način vzgojevati mladino.

Ime Boskovo slovi po vsem svetu zavoljo posebnih nenavadno lepih uspehov pri poduku in odgoji mladine. Ko pa svet z začudenjem gleda na ta sad salezijanskih šol, se nehote poprašuje: Kako je bilo mogoče Don Bosku-tu toliko doseči; katere pomočke rabijo Salezijanci za take uspehe ali na kratko: Kakošen je Don Boskov način vzgojevati mladino?

To vprašanje je opravičeno in pametno in namen teh verstic je, dati na to vprašanje zadosten odgovor.

Kjer so šola in šolarji, sploh kjer so gojenci in vajenci, tam mora biti doma pravi red in mir, pridnost in pokorščina, kar se vse imenuje „disciplina.“ Brez take discipline si niti prav misliti ne moremo dobre šole, bodisi katere koli.

Pedagogi, učitelji in drugi mladinojubi so zbrali in sestavili različnih, bolj ali manj pripravnih pomočkov, katere po vsebini ločijo navadno na dvoje: prva versta ima ostre in silne pomočke za ohranjenje discipline in gre nato, da vsak prestopnik kaznuje in tako s strahom vpliva na gojence, da spolnujejo zapovedi. Kdor rabi to versto sredstev, pravimo, da ima represivni sistem, ali po naše, da si je izbral zatiralno pot, kot pomoček in način odgojevanja.

Druga versta pa ima mehkejšo in naravneje pomočke za isti namen, ter gre na to, da učencem in gojencem prepreči vsako priliko k grehom ali prestopkom, da jih ovira na potu proti hudemu. Ta pot je torej oviralna pot ali preventivni sistem pri odgojevanju mladine. Poglejmo od blizu, kako ravnajo prvi, kako drugi po svojem načinu odgojevaje učence.

Kdor si izbere zatiralno pot, postopa nekako tako-le: Vodja ali predstojnik razglasi učencem postave in jim h krati zažuga kazni, potem pa si prestopke zapomni in jih, kolikor spozna za potrebno, kaznuje.

Kdor hodi to pot, mora v besedi in ponašati biti vedno resen, da, celo preteč, ogibati se mora vsake prijaznosti s svojimi gojenci. Da si ohrani ugled, predstojnik malo občuje s podložniki, razun kadar žuga, ali kaznuje.

Ta pot ni ravno težka za predstojnika in je večkrat na pravem mestu, kakor n. pr. pri vojaki ali sploh pri odraslih ljudeh, ki lažej mislijo na to, kaj postave terjajo in kako kaznuje.

Ker je ta način odgojevanja posebno pri vojaki v navadi, se imenuje tudi disciplina, ki se doseže po tej poti, vojaška ali železna disciplina.

Druga pot je oviralna pot pri vzdrževanju discipline učencev. Kdor si izvoli to pot, mora tudi, se ve da, gojencem ali učencem razglasiti postave, povdariti dobre in slabe posledice pridnosti oziroma lenobe, potem pa ne stopi v stran, ne pusti gojencev samih, ne gleda le od daleč, kaj podložniki, temveč on gre v sredo med nje in jih napeljuje k spolnovanju postav z besedo in dejansko pomočjo. Tukaj vodja vse vidi in vse vodi, povsod pomaga, svari in uči in tako zabranjuje in preprečuje napake, ker jim ne dopušča priložnosti, da bi se zgodile po reku: „priložnost dela grešnika.“

Kdor hodi po tej poti, si naloži mnogo dela in skerbi, a doseže tudi lepih uspehov.

Kateri sistem je vendar boljši?

Predno odgovorimo na to vprašanje, moramo ločiti najprej ljudi, pri katerih vzgoji naj se rabi in namen, ki ga ima doseči.

Omenili smo že, da je represivni zistem s pridom rabiti moč le pri odraslih ljudeh, ki imajo že pamet popolno razvito, ki si dobro zapomnijo, kar enkrat slišijo in ki nekoliko vsaj posledice nepokorščine ceniti znajo. Pri mladini pa je ta zistem manj priméren iz nasprotnih vzrokov, ker namreč razum še ni razvit, ker tako hitro pozabijo ali vsaj pozornosti ne obračajo nato, kar so slišali in ker si kazni ne znajo prav tolmačiti.

Z ozirom na namen pa pravimo, da se z represivnim zistemom sicer zunanji red razna urnost in spretnost prav dobro in hitro doseže, a za notranjo odgojo pa ta zistem ne zadostuje. Samo s temi pomočki ne požlahtnimo serca, ne vcepimo čednosti, ne vzgojimo značajev.

Zato si je izbral Don Bosko preventivni zistem ali oviralno pot pri odgoji mladine.

Kako torej Salezijanci ravnajo z mladino?

1.) Pervo načelo je: gojencev nikdar puščati brez nadzorstva. Vodja ali njegov namestnik mora biti povsodi v sredi svojih ljudi; njegova oseba je kot vidna postava, ob enem svarilo in angelj varuh.

2.) Don Bosko in Salezijanci obračajo največjo skerb pri izbiri učiteljev, mojstrov, nadzornikov mladine. Vsi ti morajo biti vestni, pošteni, vzgledni možje, da delujejo na gojence ne le z besedo ampak tudi z vzgledom.

3.) Vsi ti učitelji morajo skerbeti, da gojenci niso nikdar brez dela. Delo je pa raznovrstno in primerno razdeljeno, tako da ne vtrudi in ne dolgočasi preveč. Tudi za igre je čas odločen in vsi se morajo vdeleževati raznih iger.

4.) Posebno skerb obrača Don Bosko na to, da varuje svoje gojence pohujšanja slabih tovarišev; knjigam, slikam in drugim spotikljevem so vrata vsikdar zaprta, zato je dober, vesten vratar veliko vreden pri hiši.

5.) Najboljši pa so verski pomočki za dobro izrejo otrok. Zato se skerbno pazi na molitev; vendar ne molijo več kot drugi pobožni kristjani. Sv. zakramente morajo večkrat sprejemati. K spovedi

in k sv. obhajilu hodijo ob nedeljah in praznikih; vendar pa želi Don Bosko, da bi tudi med tednom večkrat pristopili k mizi Gospodovi. Prejemanje sv. zakramentov poživlja s tem, da gojencem večkrat opisuje duhovne dobrote in veliko čast ki je v tem, ter jim kaže lepe vzglede pobožnih učencev. Zvečer po večerni molitvi vselej spregovori vodja nekoliko besedij (2—4 minute) razne vsebine, kamor večkrat vplete priporočilo, na kakov namen naj vsi drugo jutro sv. obhajilo darujejo. Vendar sile ni nobene pri tem. K sv. maši morajo pa vsaki dan vsi gojenci priti. Med mašo molijo glasno rožni venec ali kaj družega, pri sv. obhajilu zapojejo tudi primerno pesem. Nadzorniki pazijo na lepo vedenje v cerkvi.

Ti so splošni pripomočki, ki se rabijo po vseh zavodih salezijanskih, posamezne naprave pa so svojemu namenu primerno še s posebnimi pomočki preskerbljene.

Katere so koristi, ki se dosežejo pri tem načinu odgoje?

Préd vsem si pridobi vodja ali učitelj zaupanje in spoštovanje gojencev. Ko neprestano gledajo njegov trud in njegovo skerb zanje pri vseh prilikah in okoliščinah, je naravno, da mu ne skrivajo nič, ampak, da mu vse razodenejo in potožijo, kar je znamenje zaupanja, in njegova ljubezen in očetovska dobrotljivost je nagib k spoštovanju. Strah sicer inajga žaliti z nepokorščino, pa to je sinovski strah, ki izvira iz ljubezni, ne pa hlapčevski strah pred palico in kaznijo.

Palica ali šiba je pri odgoji otrok sicer dobra reč in sv. pismo (Pregov. 13 24.) jo priporoča; vendar pa le v roki starišev. Skušnja kaže, da starišem otrok ne zameri, če ga s šibo kaznujejo, vsakemu drugemu pa zameri in taka jeza ostane v sercu dolgo časa, da celo starčki so še kazali serd na one, ki so jih v mladosti, dasi pravično kaznovali s šibo.

Dalje je pravo in gotovo zboljšanje gojencev le po tej poti mogoče. Don Bosko se je ravnal prav po navodih katoliških moralistov, ki učé, da se prave čednosti ali kreposti pridobe le z nepretergano vajo. Vsak prestopok ovira razvoj kreposti in pogostni pregreški jo celo onemogočijo, ko bi bil tudi gojenec kaznovan za vsakega posebej. Med tem pa mu oviralna pot odvzame ali prepreči priložnost za pregrešek in ga napeljuje k neprestanemu delu in tako si učenec ne vedé kako in kedaj polagoma privojsi potrebnih krepostij.

Ker je glavni namen človekov krepostno življenje, je toraj razvidno, da tista pot, ki ta namen bolj gotovo ali skoro edino gotovo doseza, je najbolj priporočljiva.

Slednjič se doseže po tej poti še en namen, katerega ni prezirati. Kjer je več ljudij skupaj, je vedno tudi nekoliko slabih in spridenih, ki radi pohujšujejo druge in tako učitelj komaj sproti nazaj popravlja, kar mu taki spridenci poderejo. Po Don Boskovem načinu je pa ta nevarnost zelo zmanjšana ali celo odpravljena. Pričujočnost prednikova prepreči vse take poskuse in vedno opravilo prežene skušnjave in zboljša počasi tudi take spridene tovariše.

Iz tega je razvidno, da je ta oviralna pot res

prava pot in od tod si zamoremo razlagati velike vspehe, katere dosežajo Salezijanci pri odgoji mladine. Naj bi jih povsodi posnemali. J. Janežič.

Princ Boris in njegova mati.

Dogodbe v Bulgariji pretresajo in bodo pretresale vesoljni svet. „Osservatore romano“ popisuje ločitev matere Lujize od preljubljenega sina Borisa kakor nasleduje:

Princezinja Marija Lujiza se kar nikakor ni hotela ločiti od svojega prvorojenčka: jokala se je, da bi serce pokalo in je vedno zopet in zopet poljubovala svojega dragega preljubljenega sinčka. Nemogoče se ji je zdelo zapustiti svojega ljubljence, kolikor koli ji je tudi sprog prigovarjal, da naj odide na popotvanje, — stala je terdno in nepremakljivo, kakor skala. Slednjič so ji prinčeve dvorkinje in služabniki hotli s silo iztergati otroka. Dolgo je terpela ta borba, dokler nesrečna gospa ni omedlela in se na tla zgrudila.

Poklicali so sinodnega predsednika in metropolit Gregorija (oba razkolna velikaša sevé): naj bi skušala preužaljeno mater na noge spraviti (čudna tolažba za katoliško mater!). Skušala sta jo prekaniti s pretvezo, češ, da tu nikakor ne gre za kerst princa, ampak le za maziljenje in da to je zgolj brezbitveno opravilo. Še več, segla sta s slepilom tako daleč, da zagotavljata, da bodo katoliški mašniki podučevali in odgojevali njenega sina.

Kneginja se s temi lažnjivimi zagotavljanji ni dala pregovoriti, temveč rekla je naravnost, da se ne boji ne laskanja in ne žuganja.

Ko pa so prišli hišni ljudje princa Ferdinanda ji s silo sina vzeti, je strašno zavpila, omedlela in se dve polni uri ni zavedla.

Konečno jo je njen sprog spremil do bulgarske meje in prosil in rotil jo je med solzami, naj mu saj odpusti, kar je storil le iz političkih ozirrov. Ostala je princezinja nesprosljiva, in ni prišlo do sprave.

Rekla je Marija Lujiza, da nikoli več se ne verne v Bulgarijo: tudi njena družina, pred vsimi njen oče, vojvoda s Parme, je slovesno zaterdil, da nobeno uro več ne bo občeval s knezom odpadnikom.

Vojvoda s Parme si je namreč poprej vse prizadeval, da bi te velike nesreče obvaroval svojega vnuka; dajalo se mu je poprej polno zagotovilo, da se odpad Borisov nikoli ne bo doveršil, — pa zastonj: vsa težka odgovornost tlači in bo tlačila besedolomnega očeta. To je sam priznal, piše „Vaterland.“ 14. svečana je bil določen za zveršenje bogoskrunskega dejanja nad ubogim princem.

Časniki 15. svečana popisujejo, s kolikim šumom so se 14. sveč. godile dotične milovanja, vredne šege in koliko ljudstva je skupaj vrelo. Sej tako bahaško se je preslavljal ulom plazarjev v Rim pred 25 leti in nedavno se je šopirila 25letnica tega samosilstva: toda kmalo potem so pa iz Abisinije dohajati naznana o mladolaškem vojnem polomu. Kakošen bode „Finis“ sedanjega šuma v Bulgariji, najberž ne bo treba čakati 25 let.

Večnost.

(Iz Amerike.)

Pridejo ure
Dalje zbežé,
Z uric so leta,
Leta miné.
Jutri pozabiš
Dne, ki je dnes,
Večnost se bliža
Zares.

Vleče se ura,
Dnevi hité,
Tisoč let zgine,
Časi bežé.
Ako porabiš
Časov teh ték,
Ni se ti bati
Zaprek.

Blagor človeku,
Ki dela, bdi,
Kajti po dnevu
Bo tmina noči.
In če zapravi
Urni ta čas,
Večni ga čaka
Poraz.

Muka in tuga,
Jad premini,
Svetne bolesti
Čas ozdravi.
Ali terpljenje
Večnosti zle
Konca nikoli
Ne zre!

Torej na delo,
Vstrajnost veljaj,
Marna te steza
V večnost peljaj.
Ako po vesti
Žije serce,
Tam nas ne plaši
Gorjé.

Nace S.

Ogled po Slovenskem in dopisi

Ljubljana. († Nepomucena Jerajeva.) Preteklo nedeljo, 16. t. m., je bila v prav velikem in častitljivem sprevodu spremljena k sv. Krištofu mnogoznana in spoštovana gospodičina Cena Jerajeva, ki je po dolgem mučnem terpljenju, stara 85 lét, v Florijanskih ulicah št. 26, zaspala v Gospodu. Sprevod je vodil prečast. g. kanonik in župnik Janez Rozman. Položena je v rodbinsko rakev. Sorodniki, prijatelji in znanci so od svojcev prošeni, da naj blago ranjco v pobožni molitvi priporočajo usmiljenemu Bogu.

Ljubljana. Vse hvale vredno katoliško dekliško delavsko društvo, pod vodstvom preč. g. kanonika in mestnega župnika I. Rozman-a, je v nedeljo večer 16. t. m. napravilo prav pošteno in prijetno čestitko za bližnji god svojemu podpredsedniku v. č. g. stoljnemu kaplanu Matija Mrak-u, ki se veliko trudi in ima posebne zasluge za to blago društvo. Najpoprej je v imenu družbe g. Mraku čestital preč. g. predsednik kanonik Rozman, potem pa tudi družbenice v ginljivem deklamovanju in izurjenem petju, kar vse je bilo v resnici izvrstno. Vsak je občudoval, kako nepričakovano je izurjen veliki pevski zbor. Zahvaliti se je zato posebno neutrudljivemu vodju gosp. Belarju in verlim dobro nadarjenim družbenicam. Vmes so pridne družbenice svojemu podpredsedniku za vezilo darovale dragocen cvetličnat šop, tablo z lepo pisanim voščilom in prelep roket. Gosp. podpredsednik se je vsled tega v daljšem govoru prav poljudno zahvalil in pohvalil verle družbenice, namen in delovanje društva. Sklep je bila prijazna šaloigra, ktera je pred oči stavila nespamet plesa, kateri tolikrat napravi žalost in razpor v družinah, posebno pa skerb in bridkost marljivim materam!

Iz Ambrus-a 12. sveč. (Poterdilo in dar.) „Pošljem mali dar 3 gld. za dijaške zobe. (Bog plačaj! Vr.) In ob enem zahvalno poterjam prejem 54 gld. zbirk za pogorelce. Jož. Lavrič, župnik.

Rimski katolik — osmi tečaj — 1. zvezek. Vrejuje in izdaja dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja. V Gorici, Hilarijanska tiskarna 1886. Izhaja vsak tretji mesec. Cena 2. gld.

„Rimski katolik“ je edin slovenski filozofični list in je torej želeti, da bi se nahajal, v rokah vsacega omikanega Slovenca, zlasti tudi taci, ki menijo, da so v veri kaj podučeni, pa so vendar slaboverci ali celo neverci. Tako zaverženih Slovencev je menda malo, da bi vero sovražili iz satanske hudobije; veliko pa jih je, ki imajo toliko vražnih in lažnjivih misel o veri, da bi jih en „parizar“ imel kaj vleči; in vendar je umnemu človeku vera in prihodnje življenje prava in naj tehtnejša zadeva. „Rimski katolik“ umoslovno pojasnuje vero, toraj je želeti, da bi ga vsak bral, kateremu je kaj mari za prepričanje.

Obseg I. zvezka je: Metafizično ozadje političkih metamorfoz. Kaj je to? Vzemi pa beri. — 6 ima oddelkov. Včasih tisti najbolj lahotno beró ta list, ki ga naj bolj sovražijo. Le beri tedaj: utegne te ozdraviti kake prav nevarne bolezni.

Dalje: Naša bodočnost: „Za kaj se gre?“ in še nekaj družih stvaric ti bo povedal A. M. Levičnik, — ti samo glej, da zvezek dobiš v roko.

Osnovni zakoni estetike in lepe umetnosti: To pa je še soseben važen daljši spis in tvarina taka, da se javaljne more kdo med olikane šteti, ako v tej reči gospoduje egipčanska tema v njegovi glavi. Že v prvem oddelku je odgovor tistim, ki stavijo lepoto le v telesnost Obravnava g. vrednik.

Dalje. O novejšem hervatskem leposlovju piše Bogovič.

Uničeno življenje — iz zapisnika ponesrečenega študenta.

Časopis. — — Zakaj Avstrija ni katoliška?

Vzbujajmo katol. zavest!

Odgovor vesoljnega patrijarja na rimsko vabljenje. — Dvoje pojavljanje na polji bogoslovja in modroslovja.

Raznoterosti. — Priloga: Slovenskim bogoslovcem Dr. Jož Pavlica. — Teleologični dokaz za bivanje božje. (Bogoslovec ljubljanski.) Pogubni pesimistični nazori v slovstvu. (Bogoslovec goriški.)

Poterdilo. Prečast. g. kanonik! Preserčna zahvala za trud in lepi dar 10 gld., za novo farno cerkev! Prosim, naznanite o priliki blago darovalko, da jo s pravim imenom zapišem v knjigo, in blagovolite to dobro reč podpirati. (Odgovor: Darovalka je tista, ktero sami sumite; da bo podpiranje omogočeno pomagalo bi malo poročilo o potrebah in okoliščinah. Vr.) Prečina, dne 16. februarja 1896.

Anton Šmidovnik, župnik.

Glas iz trapiške opatija Marija-Zvezde. Jugoslavenska Bosna in Hercegovina nosila je čez 400 let kruti turško-mahomedanski jarem. Oplenjene, osiromašene, porušene in večino razdžane bile so cerkve in raznoverstne kerščansko-rimo-katoliške naprave in vstanove. Ljudstvo slavensko-rimo-katoliško bilo je skrajno ubožano, silno stiskano; postalo je pre-revna turška „raja,“ raznoverstno zatirano in ter-

pinčeno, sužnji jednemu izmed najhujših nasprotnikov in sovražnikov kerščanstva.

Dragi Slovenci! znano vam je iz zgodovine vaše in povesti, kakovo zlo bilo je one čase, močnejše in krute vlade turške v bližnji jugoslavenski Bosni i za domovino vašo, Slovenijo; koliko zla vzrokovali in storili so, samo večkratni napadi mahomedancev v slovenske dežele, koliko gorjé storilo se je narodu slovenskemu.

Mnogo groznejše, silnejše in mučnejše godilo se je kerščanskemu slavenskemu narodu v Bosni, povse in popolnoma podjarmljenemu pod kruto vlast turško-mahomedansko in to toliko stoletji!...

Lepa in obširna ta jugoslavenska pokrajina propala je in zaostala gmotno, materjalno, gospodarsko - „kulturno!“ pa tudi narod propal in zaostal je duševno in telesno v mnogih ozirih. Kristijani rimo-katoliški postali so manjšina in najrevnejši med razkolniki in mohamedanci.

Se v času vlade turške došli so v Bosno menihi sv. Bernarda, po prvotnem prenovljenega in poostrelega reda cistercijenškega, po samostanu „La Trappe,“ kjer se je ustanovila ta redovna prenova, imenovani Trapisti.

Z obilnimi težavami, napori, v velikem uboštvu in pomanjkanju naselili so se Trapisti v samotni okolici mesta Banjaluke; začeli so obdelovati zanemarjeno, z germovjem zaraščeno in opustošeno zemljo, gojiti umno poljedelstvo, sadjerejstvo, živinorejo in razne obertnijske stroke; sčasoma so postavili s pomočjo milodarov samostan, cerkev in sirotnih dečkov zavod „Marija-Zvezda.“ In tako so začeli delovati za duševno in telesno, versko in narodno omiko in prosveto preubozega in zanemarljenega ljudstva.

Menih trapisti obdržavajo in spolnujejo redovno vodilo sv. Benedikta, ponovljeno in poostreno po sv. Bernardu. Naloga njihova je evangeljsko, strogo verno-pobožno, spokorno, premišljevalno in delavno življenje razširjenje prave kerščanske rimo-katoliške, duševne in telesne omike in prosvete, kar je v zastali Bosni neizrečeno potrebno. Privzeli so pa trapisti v Marija-Zvezdi, po želji tedanjega apostoljskega vikarja, tudi nalogo verno-kerščanske vzgoje, omike in prosvete sirotnih dečkov. To nalogo, podjetje in delovanje sta poglavarja sv. Cerkve, pokojni sv. oče Pij IX blaženega spomina, in sedanji sv. oče Leon XIII, posebno odobrila, pohvalila, priporočila in blagoslovila. In ako je to kje potrebno, je to osobito potrebno v tej jugoslavenski pokrajini med razkolniki in mohamedanci.

Napravili so obširni zavod za uboge dečke, v kojem je prava kerščanska vzgoja, razne dobre in koristne učilnice. Po zavzetju Bosne po Avstriji, vzrokovali so trapisti in privabili mnogo pridnih rimo-kat. občin, med kojimi so napravili samostanske podružnice v podporo ubozim naseljencem in domačinom, pospeševanje njihovega dušnega in telesnega blagostanja; pomagali staviti in oskerbljevati cerkve in šole, podpirati in vzdrževati mnogo siromaških oseb in družin; s tem pa množiti, vterjevati in razširjati rimo-katoliško Cerkev med drugoverci.

Potrebe za preubogi narod in kerščanstvo rimo-katoliško v tej jugoslavenski pokrajini so mnogoverstne in velike, so pa tudi velikega pomena za se-

danjost in prihodnjost, kajti Bosna je pred pragom Iztoka, kjer je kerščanstvo rimo kat. še v manjšini med narodi iztočne razkolne cerkve in mahomedanizma. Toraj je še v tej pokrajini mnogopomenljivi in silno potrebni rimo-kat. misijon.

Siromaške, zapuščene in zanemarjene človeške mladine je tukaj obilno, koja je temveč v mnogih nevarnostih, ker biva med raznoverci; novejši čas naseljujejo se in širijo v tej pokrajini luteransko-protestantske sekte, toraj so rimo-katoličani med tremi javnimi ne rimo-katoliškimi (jedni celo nekerščanski) družbami. Zato je v tej jugoslavenski pokrajini osobito potrebno več dobrih rimo-kat. naprav, vstanov in zavodov, osobito onih za pravo kerščansko vzgojo, omiko in prosveto mladine.

Menih trapisti opatije Marija-Zvezde želijo, se trudijo in delujejo, da povečajo, pomnožijo in vsopolnijo kerščansko rimo-katoliške vzgojilne in učilne zavode za ubožne dečke, kojih se vedno več ponuja in prosi za sprejem; toda žal, in neizrekljiva škoda, ker ni prostora ne sredstev, niti pomočkov, da bi se vsi sprejemali in vzdrževali. Dosedaj podpirali so nas v teh bogoljubnih in ljubljenih nalogah in delovanjih večinom dobri nemški katoliki z milodari iz Bavarske in Virtenberške, iz porenskih pokrajin, in to v pravi kerščanski ljubezni, za naprave in zavode v duševno in telesno korist jugoslavenske pokrajine, v časni in večni blagor preubogi rimo-kat mladini slavenskega naroda med raznoverci.

(Konec nast.)

Razgled po svetu.

Madrid, glavno špansko mesto, je bil 10. t. m. o poli 10ih dopoldne v nepopisljivem strahu. Tako imenovan kamen spod neba se je bil razletel nad samim mestom. To se je zgodilo med strašnim pokom in hruščem. Vse hiše so se pretresle, šipe pokale in ljudstvo je bilo v silnem strahu, več ljudi se je ponesrečilo na razne načine. Hiše so iz rezanega kamna, visoko in terdno zidane; vendar so se vse stresle, ena se čisto posula. Miadina je bežala iz šol in marsiktera nesreča se je dogodila. Mislili so, da je potres. Vstal je grozen hrup. Hrušč je je bil tolik, da se je slišal in čutil več kilometrov v okolici. Našli so od podnebnega kamna, „meteora,“ še gorke šibre. Podnebni kamni ali meteori so ognjene nebne krogle iz železa iz raznih družih tvarin, včasih so majhni, pa tudi veliki, po več centov težki. Kako nastajajo in od kod izhajajo, še ni dognano. Da jih ima Bog v rokah, kakor potrese in celo natoro, nad tem noben pametni ne dvomi. Sicer je Madrid katoliško mesto; vendar v njem vse mergoli liberalcev in framasenov.

Francosko. (Rešimo vojake!) „Vrhbosna“ piše: V veliki nevarnosti so mladenči, ko jih dolžnost odpravi iz družinskega kroga in pridejo v žalostne okoliščine, kjer se utegne duša pogubiti. Na Francoskem so začeli vstanavljati društva, ki imajo namen, da mladenče zbirajo okrog sebe. Odpirajo čitalnice, v kterih bodo mladi vojaki dobivali dobrih časnikov in poštenih knjig, ki jih smejo prebirati zastonj. Društva tudi skrbijo, da imajo mladi vojaki razvedrila, veselice, da se poje, krasnoslovi (deklamuje) in glasbuje. Starši

pošiljajo pisma ne v kasarno, ampak društvenemu predsedniku in ta jih oddaja vojakom zvečer, ko se shajajo v družbi. Društvo ima tudi blagajnike, ki prejema od družin denarje za vojake in jim ga dajejo o potrebah. Ta društva se močno razžirjajo po deželi in povsod rodijo prelepega sadu. — „Vrhbosna“ praša, če bi tudi pri nas ne bilo dobro misliti na taka društva? . . . Pri nas bi mladi ljudje zlasti opustili tisto robato kletvinjo in gerdo pridušanje, kar se nabaja zlasti pri nekterih rokodelcih, tu pa tam pri kacijh dijaki, tudi še pri kacijh gospodih z naslovi, ki so slekli kmečki jopič, ne pa kmečkoga h . . . čevanja. Najhuje pa je, kar se je v deželo zaneslo s tujega že marsikaj strašno bogoskrunskih preklinjevanj, ki so tako negnusna in grozna, da mora človeka strah spreleteti, ako mu prileti na uho. Predragi rojaki!: nikoli, nikjer, nikogar in ničesar, nikakor nikar ne kolnite!

I. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Goreča prošnja k Materi B, da bi neki oče in sin živela v miru in zadovoljnosti skup. — Osorna oseba, da bi se poboljšala in gerdo življenje zapustila. Vse to na priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca. (Priložen 1 gld. za bratovščino N. lj. Gospé. Vr.) — Spreobrnjenje nekega bogotajca, ki vse taji. — Pomoč za pozidanje razdjane hiše. — Neka neprijetna, spotekljiva zadeva. — Neka zoperna zadeva priporočena v molitev, da bi se po milosti Deteta Jezusa in po priprošnji N. lj. G., sv. Jožefa in sv. Ant. Pad. na vse strani dobro rešilo. — Neki gosp. duhoven priporočen v molitev na prošnjo Naše ljube Gospé, sv. Jožefa in sv. Antona Ravno tako neka gosbá za pomoč pri očeh in druge potrebe.

Zahvala.

Za prejeto milost po priprošnji sv. Jožefa in presv. device Marije preserčna zahvala, T. J.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Postni pastirski list prevzvišenega gospoda kneza in škofa prav čversto pojasnuje osmo božjo zapoved: „Ne pričaj po krivem zoper svojega bližnjega,“ in o tej priliki posebej grehe zoper bližnjega čast in dobro ime Ta nauk je silo tehten.

V Škofji Loki je 15. t. m. umerl mnogospošt. g. Blaž Mohar, bivši mnogo let loški župan in deželni poslanec. Bog daj Ločanom mnogo tako verlih in vernih poštenjakov, kakor je bil Blaž Mohar! Bog mu daj večni mir.

Nové Šmarnice od v. č. gosp. Jož. Kerčona se tiskajo.

Katoliška družba za Kranjsko v Ljubljani bo imela letni shod za l. 1895 dne 27. februarija t. l. zvečer ob šestih v društveni hiši na Turjaškem tergu št. 1, I. nadstropje.

Ravno tam in ob isti uri dne 23. februarija t. m. bo se veršil občni zbor tukajšnje Vincencijeve družbe. Dopoldne bo navadna služba Božja s skupnim sv. obhajilom, obhajalo pa se bode zjutraj ob sedmih istega dne v Marijanišču. K obilni vdeležbi vljudno vabi Društveno predstojništvo.

Iz Štange 14. fbr. (Poterdilo.) Včeraj sem po poštni nakaznici 22 gld. prejel v čast sv. Antonu. Bog plačaj darovalcem stotero na prošnjo sv. Antona! Prav bo prišlo. — Treba je nove mežnarije, v kateri stanuje orglavec, ki je izpraševanjska soba in šola za silo. Stalo bo vse gotovo 2 tisoča.

Z odličnim spoštovanjem M. Saje, župnik.

Priporočevanja vredno delo. Die Ablässe, ihr Wesen und Gebrauch. Nach den neusten Entscheidungen und Bewilligungen der heil. Ablasskongregation bearbeitet von Franz Beringer S. J. und Konsultor der heil. Kongregation der Ablässe. Eilfte Auflage. — Popolnoma zanesljiva, splošno rabna knjiga o odpustkib. 860 strani. Obširno kazalo rabo močno zlajšuje. — K temu gre še: Dritter Theil der Ablässe — Verschiedene Formulare, Cena 9 mark, t. j. 5 gl. 40 kr.

V Terstu je 17. t. m. po kratki bolezni umerl prečast. gosp. kanonik Jožef Križman, roj. v Terstu 13. maja 1847., posvečen 1870. Prečastiti stoljni kapitelj naznanja tako-le priporočevaje pokojnika obenem v pobožno molitev: Capitulum Cathedrale, lugubri affectum moerore, Confratribus et Fidelibus tristissimum affert nuntium, membrum suum adamatum Josephum Križman Annorum aetatis 49 et sacerdotii 26 Canonicum, Consiliarum Examinatorem pro-synodalem, Professorem penes c. r. Gymnasium Polae em., Membrum Consilii schol. Provinc. Istriae, Commissarium episcopalem pro doct. Relig. penes c. r. Gymnasium, c. r. Scholam realem, c. r. Accademiám Commerci et Nauticae Tergesti, Referentem in negotiis scholasticis quoad instructionem Religionis penes Consistorium Episcopale, hodie hora 7. ante merid. brevi morbo conflictatum, pie in Domino obdormisse.

Exuviae ejus mortales cras, Feria III hora 10 a. m. e. loco domicilii via Madonnina N. 35, in Ecclesiam Cathedralem transferentur et dein, Officio funebri peracto, in Coemeterio ad St. Annam terrae tradentur. — Anima ejus piis commendatur suffragiis. Tergesti, die 17. Februarii 1896.

Dobrotni darovi.

Za dijasko mizo: Gospa J iz hvaležnosti za zadovoljivo zdravje 1 gld. — V. č. g. mestni župnik J. Tomažič 5 gld. namesto venca na rakev gospodičine Cene Jeraj, kateri Bog daj večni mir! — Č. g. duh. pastir Ant. Nemeč 1 gld.

Za sr. Detinstvo: Čast g. J. Gerčar, župnik Dobljanski, 38 gld. 75 kr.

Nabirke sr. 3. Kraljev dan za afr. misijone: Po prečast. g. dekanu Andr. Drobniču: Fara v Šmarni 36 gld., farani na Polici 19 gld.

Za cerkev sv. Joahima v Rimu: Preč. g. dekan dr. Jurij Sterbenc 5 gld. — Č. g. duhovni pastir v Dražgošah 1 gld. — Č. g. župnik Jak Ferjančič 1 gld.

Za cerkev Marije Pom. na Brezjah: Neimenovana 1 krono, ki se priporoča za ljubo zdravje.